

ΚΑΤΩ ΔΡΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1

ΚΛΙΜΑΚΑ ΧΩΡΙΟΥ

Η εργασία πρόκειται να ασχοληθεί με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική του προαναφερόμενου χωριού, του Κάτω Δρυ. Ο τρόπος αυτής της περιήγησης εποικείται να γίνει μέσω διαφόρων κλιμάκων ξεκινώντας από την μεγαλύτερη και γενικότερη μέσω γενικών πληροφοριών για τους ανθρώπους αλλά και τον τόπο.

2

ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΡΟΜΟΥ

Στην συνέχεια γίνεται μια ανάλυση σε μια πιο μικρή κλίμακα, στην κλίμακα του δρόμου όπου πρόκειται να δούμε πιο παραστατικά και πιο λεπτομερείς παρατηρήσεις που έχουν να κάνουν με την αλληλεπίδραση των κατοικιών μεταξύ τους αλλά και με την μορφολογία του χωριού.

3

ΚΛΙΜΑΚΑ ΣΠΙΤΙΟΥ

Τέλος θα ασχοληθούμε με την μικρότερη κλίμακα που υπάρχει στην αρχιτεκτονική αυτή ανάλυση, την κατοικία. Στο συγκεκριμένο κομμάτι εμβαθύνουμε περαιτέρω στις ανθρώπινες συνήθειες και 'με ποιο τρόπο γίνεται πιο λειτουργική για τον άνθρωπο.

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ ΣΤΟΝ ΚΑΤΩ-ΔΡΥ

Ο Κάτω-Δρυς είναι ένα χωριό της Κύπρου που βρίσκεται στην δυτική περιοχή της ορεινής Λάρνακας σε υψόμετρο περίπου στα 75 μέτρα. Η ονομασία του χωριού προέρχεται από το δέντρο Δρυς (βελανιδιά) καθώς ήταν αυξημένη η βλάστηση της στα καρποφόρα του εδάφη. Ενδείξεις, όπως ερείπια σπιτιών δείχνουν πως προϋπήρχε παλαιότερος οικισμός που ονομαζόταν Πάνω-Δρυς. Ο Κάτω-Δρυς ξεκίνησε από μερικά κτίσματα αγροτικά για τις ανάγκες των Λευκαρίτων που στην συνέχεια έγιναν κατοικίες για την διανυκτέρευση των αγροτών και τέλος διαμορφώθηκαν σε μόνιμες κατοικίες

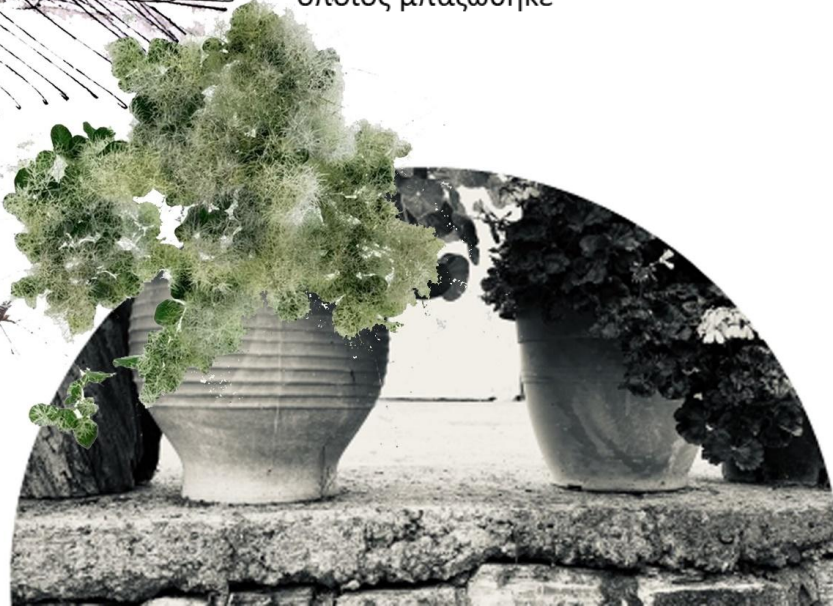
ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΩΡΙΟΥ

Η μορφολογική του ανάπτυξη επηρεάστηκε από το γεωγραφικό ανάγλυφο δηλαδή τις λοφοσειρές που έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό τις μεγάλες κλίσεις, την ιστορική πορεία και τις κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες των κατοίκων του. Ο τρόπος ανάπτυξης του οικισμού σε συνδυασμό με την συνεκτική δόμηση και την ομοιογενή μορφολογία του εδάφους δημιουργούν ένα ενιαίο σύνολο. Όσο αφορά την διαμόρφωση των κατοικιών υπάρχουν πολλές διαφορετικές τυπολογίες όπου η κάθε μια έχει χαρακτηριστικά που υποδικνύουν είτε την οικονομική και κοινωνική θέση του κατοίκου αλλά και την χρονική περίοδο στην οποία δομήθηκε η κατασκευή

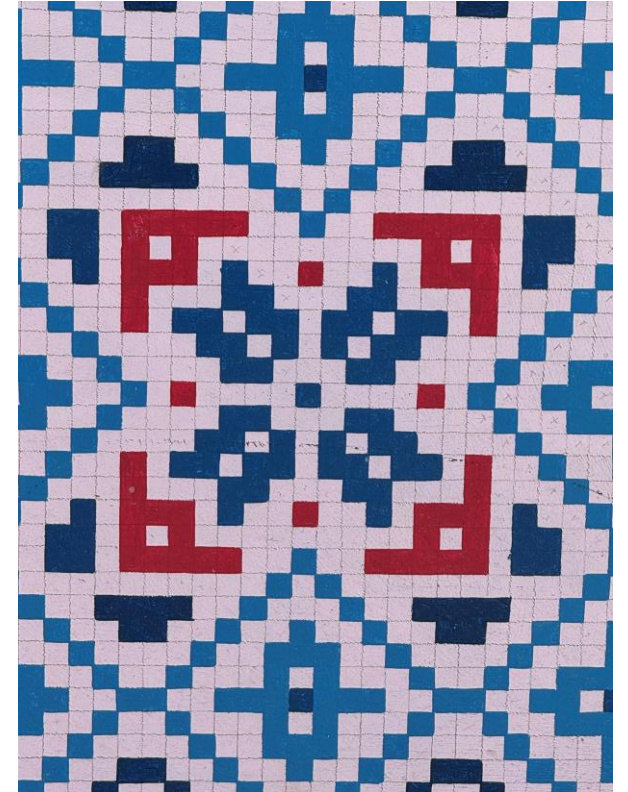
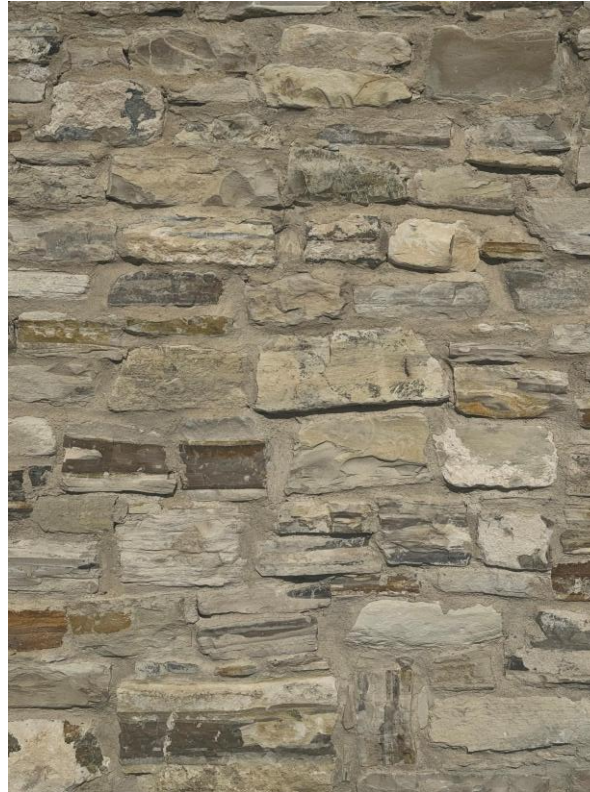
ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΜΕΙΝΑΝ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΣΤΟ ΔΙΗΝΕΚΕΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ Ή ΚΑΙ ΠΟΥ ΑΛΛΙΩΘΗΚΑΝ

Πολλές από τις δραστηριότητες των κατοίκων επηρέασε την δομή του χωριού και των κατοικιών. Κάποιες κατάφεραν να επιβιώσουν στο διηλεκές του χρόνου και έγιναν σήμα κατατεθέν όπως η παραγωγή ζιβανίας/κρασιού και το κέντημα λευκαρίτικων αλλά συνάμα και ο αργαλιός και άλλες αλλοιώθηκαν όπως η χρήση κοινόχρηστων χώρων για καθημερινες δραστηριότητες όπως η προμήθεια νερού από τις τοπικές βρύσες και το πλύσιμο ρούχων στον ποταμό ο οποίος μπαζώθηκε

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ

- Καθώς έγινε μια αναφορά προς τα σήματα κατατεθέν του Κάτω-Δρυ δεν μπορεί να μην επικλιθούμε στις βασικές υλικότητες που χρησιμοποιούνται. Στις κατοικίες σχεδόν σε όλο το χωριό χρησιμοποιείται η λευκή πέτρα-γνωστή και ως λευκαρίτικη- η οποία βρίσκεται μόνο στην περιοχή των Λευκάρων και του Κάτω-Δρυ. Πέραν του αναγκαίου υλικού για την δόμηση γίνεται συχνή χρήση του λευκαρίτικου μωσαϊκού, το οποίο αποτελεί επίσης χαρακτηριστικό στοιχείο και τελή χρέη διακοσμητικά αλλά βοηθά συνάμα να διακρίνεται η κοινωνική τάξη των κατοίκων

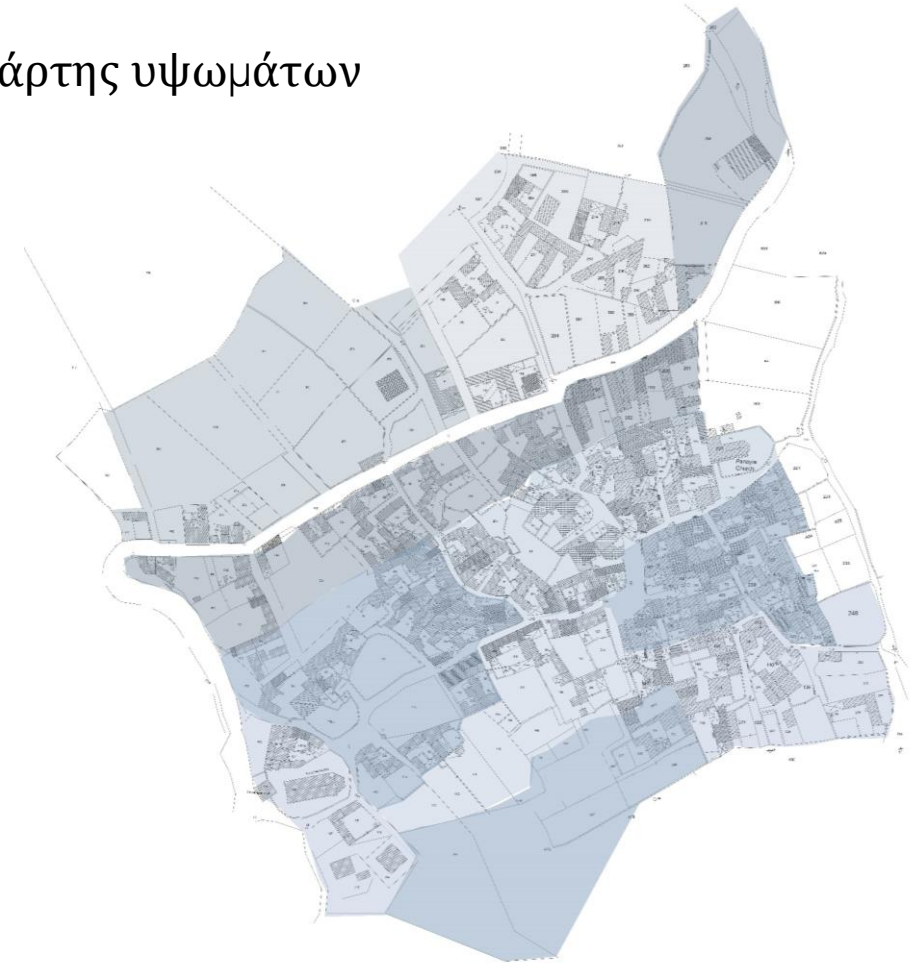

Χάρτης δημόσιων υπηρεσιών, εκκλησιών και σταθμοί λεωφορείων

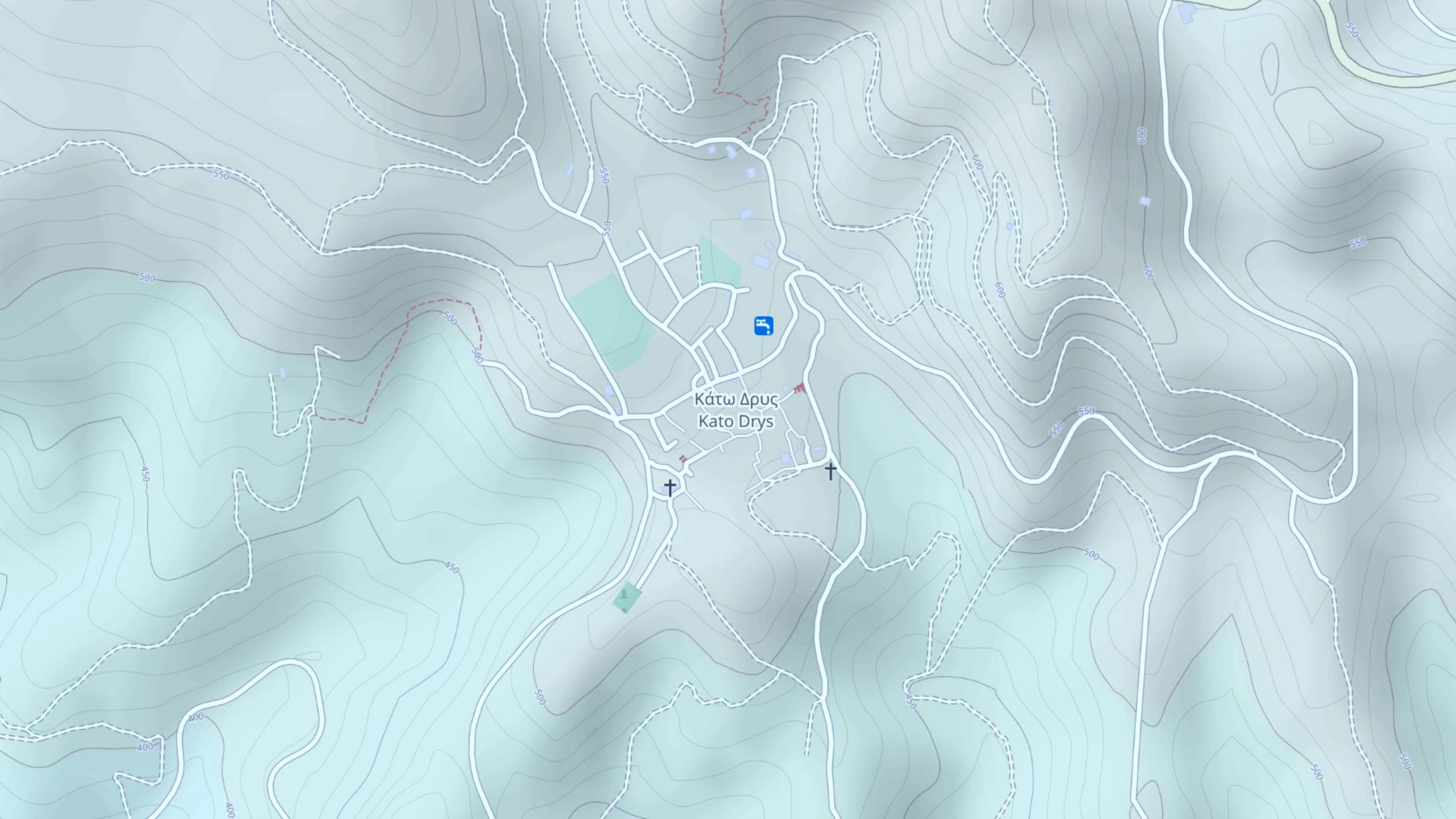
Χάρτης δρόμων

Χάρτης υψωμάτων

Είναι ευδιάκριτο να καταλάβουμε πως ο κύριος άξονας που απεικονίζεται στον πρώτο χάρτη διαμορφώνει εννοείται την δόμηση για την σχεδίαση των δευτερευόντων και σε συνδυασμό με τον τρίτο αντιλαμβανόμαστε πως το χωριό διαμορφώθηκε αναλόγως με τα υψόμετρα και τα κτήρια που ήθελαν να παίζουν το σημαντικότερο ρόλο όπως για παράδειγμα η εκκλησία. Στο συγκεκριμένο χωριό βλέπουμε επίσης μια ποιο περιεργή και ασυνήθιστη τοποθέτηση των εκκλησιών καθώς πέραν του γεγονότος ότι είναι δύο, δεν βρίσκονται στο κέντρο αλλά κοντά στις παρυφές του χωριού

Κάτω Δρυς
Kato Drys

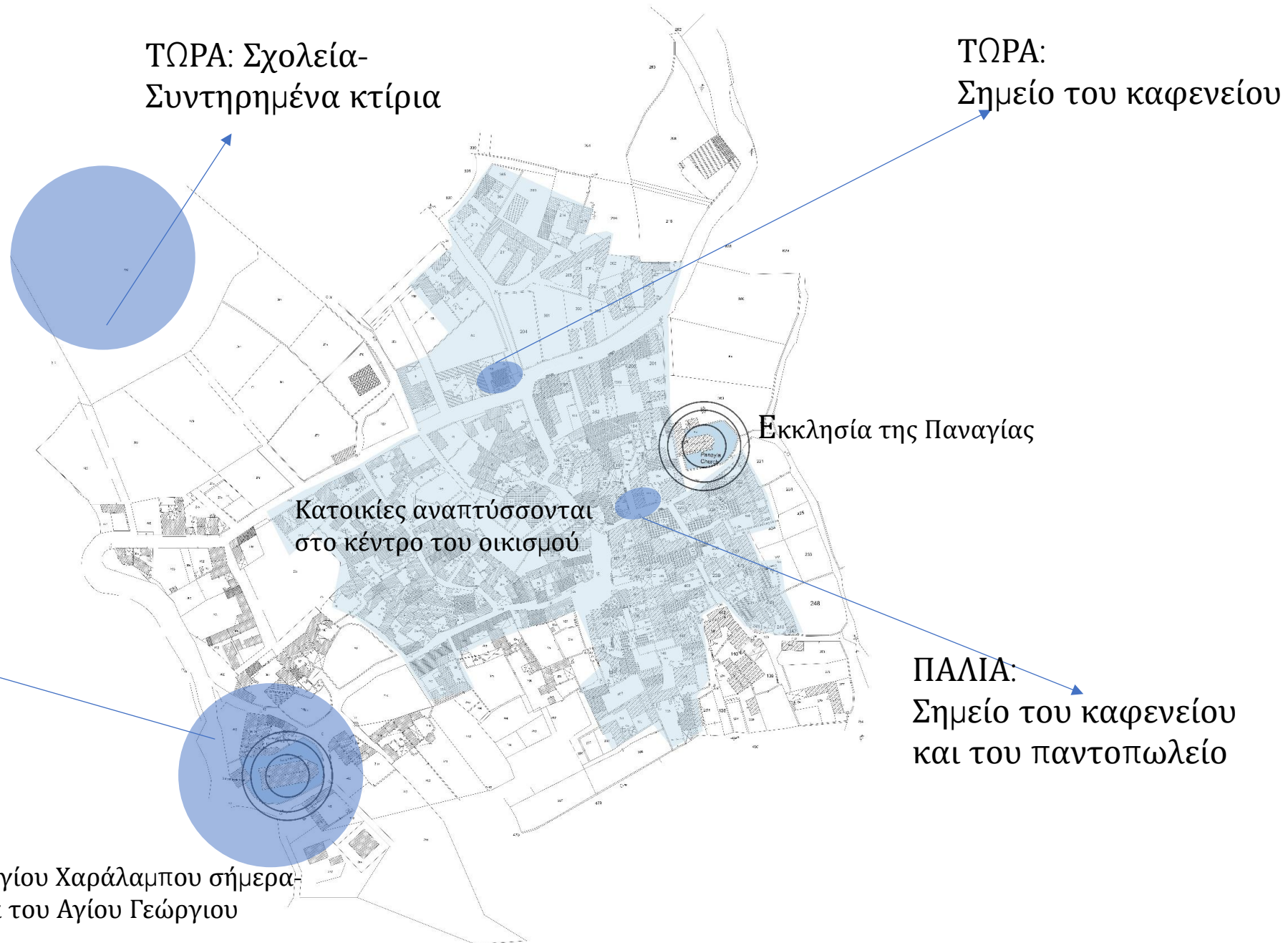
Χάρτης σημείων
Κατατεθέν παλιά και
τώρα

ΤΩΡΑ: Σχολεία-
Συντηρημένα κτίρια

ΤΩΡΑ:
Σημείο του καφενείου

ΠΑΛΙΑ: Σχολεία

Εκκλησία Αγίου Χαράλαμπου σήμερα-
παλαιότερα του Αγίου Γεώργιου

Εκκλησία της Παναγίας

Κατοικίες αναπτύσσονται
στο κέντρο του οικισμού

ΠΑΛΙΑ:
Σημείο του καφενείου
και του παντοπωλείο

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

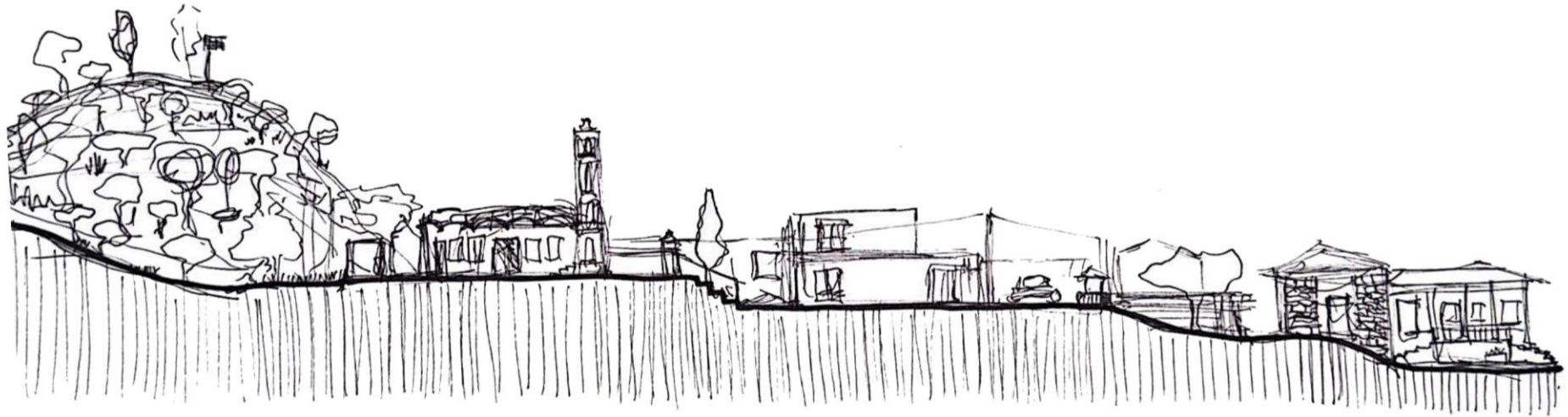
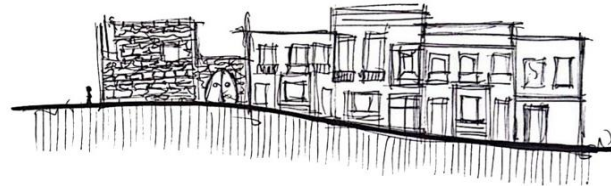
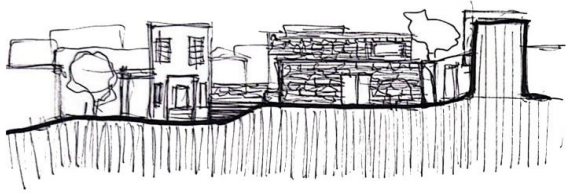
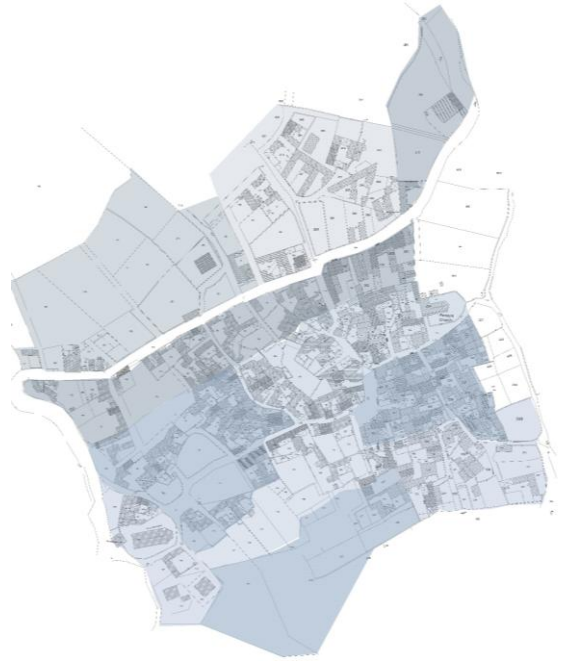
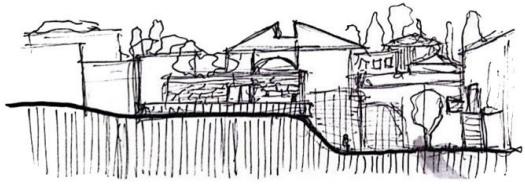
Η χλωρίδα είναι ένα εκ των κυρίων τρόπων επιλύσεων πολλών προβλημάτων των κατοίκων αλλά επίσης και κομμάτι της καθημερινότητας και της οικονομικής κατάστασης των κατοίκων. Ξεκινώντας από το δημόσιο, το πράσινο καταφέρνει να σχεδιάσει τα όρια του χωριού καθώς εντοπίζεται στις παρυφές του. Όσο αφορά το ιδιωτικό η φύση συμβάλλει στην επίλυση καθημερινών προβλημάτων τα οποία είτε έχουν να κάνουν με τις καιρικές συνθήκες (παραγωγή σκιάς και ανύψωση θερμοκρασίας σε ζεστές μέρες λόγω της εξτρα παραγωγής οξυγόνου), είτε

όσο αφορά την παραγωγή σοδιάς και προϊόντων. Τα προϊόντα αυτά, είτε τα πουλούσαν ή ήταν κομμάτι της προσωπική κατανάλωση.

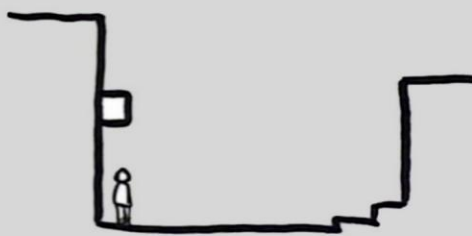

Sections

ΤΟΜΕΣ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΡΟΜΟΥ

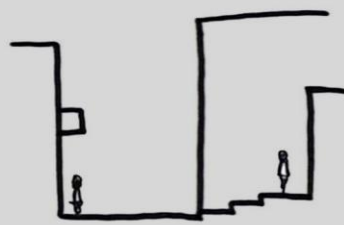
Στο χωριό υπάρχουν όλα τα πλάτοι των δρόμων. Έχουμε καταγράψει κάθε κατηγορία αλληλεπίδρασης των μπαλκονιών. Σχέση δρόμου-μπαλκονιού.

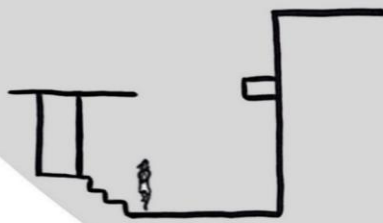
Κύριος δρόμος

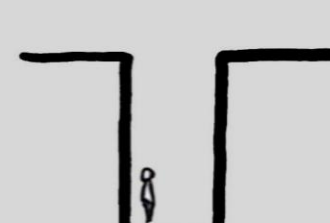
Κύριος δρόμος

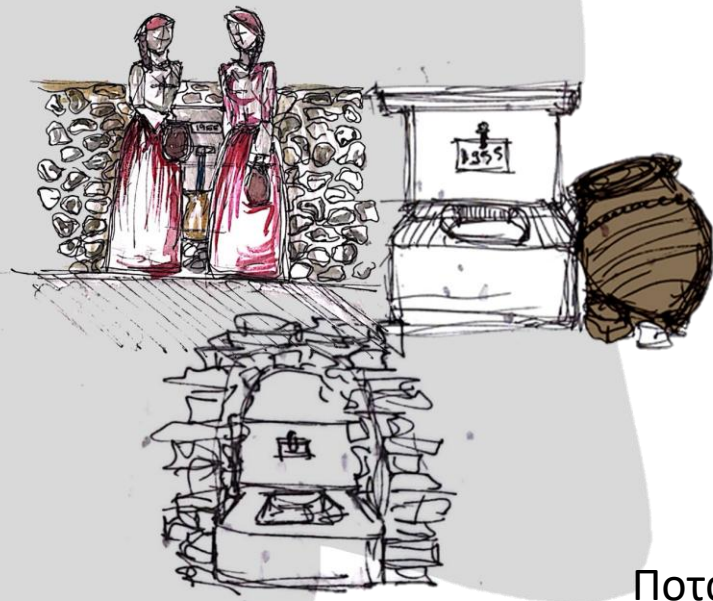
Δευτερεύον δρόμος

Σοκάκια

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΡΥΣΕΣ 1955

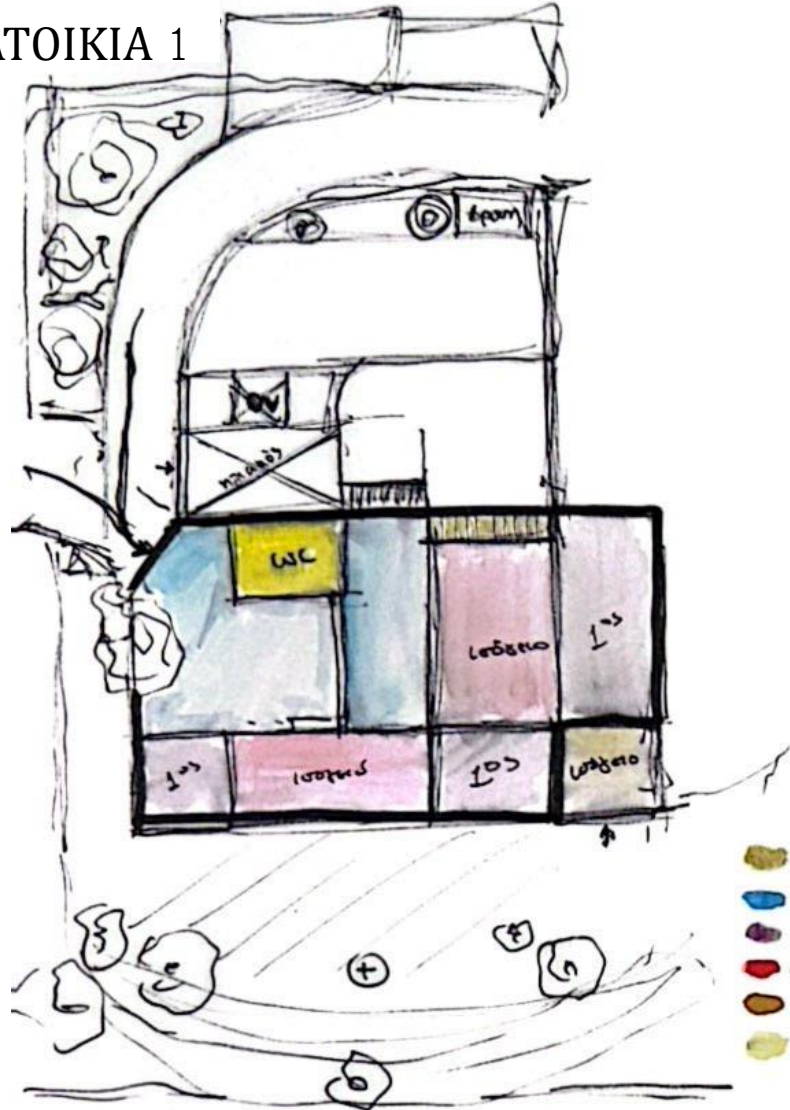
Ποταμός Αγ. Μηνά

Στο χωριό υπήρχε ο ποταμός ο οποίος ήταν σημείο συνάντησης και για χρόνια πρόσφερε το νερό του στους κατοίκους. Τον καιρό της Αγγλοκρατίας, οι Άγγλοι έκτισαν στο χωριό τις δημόσιες βρύσες. Η προσθήκη αυτού του στοιχείου στο χωριό είχε ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην κοινωνική ανάπτυξη των κατοίκων καθώς είχε γίνει σημείο συνάντησης και κοινωνικοποίησης.

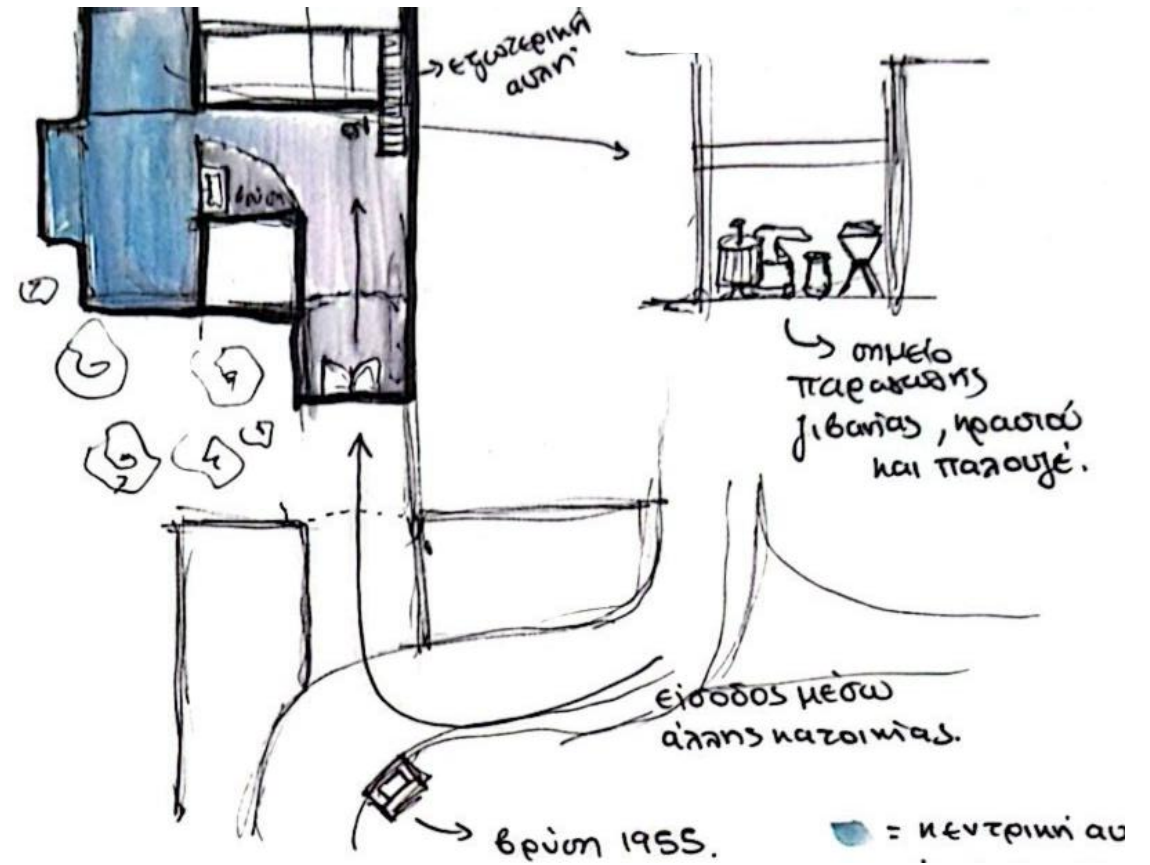

ΚΛΙΜΑΚΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΚΑΤΟΙΚΙΑ 1

ΚΑΤΟΙΚΙΑ 2

Δρόμος με τις νεοκλασικές κατοικίες-διαφορετική τυπολογία πρόσοψης

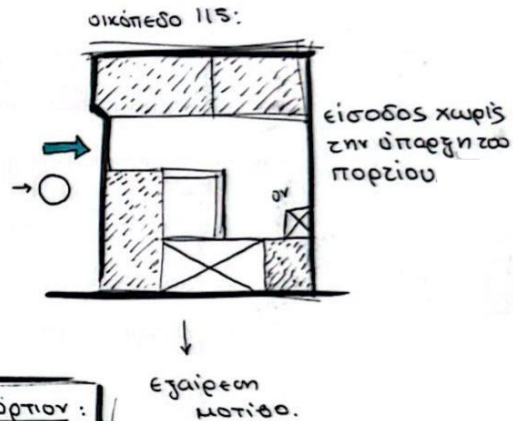
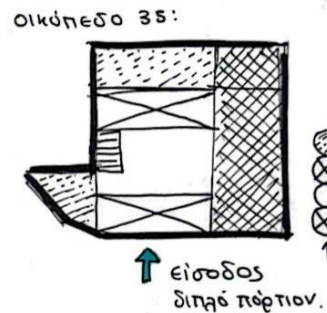
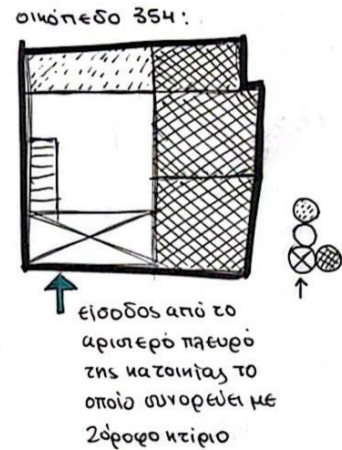
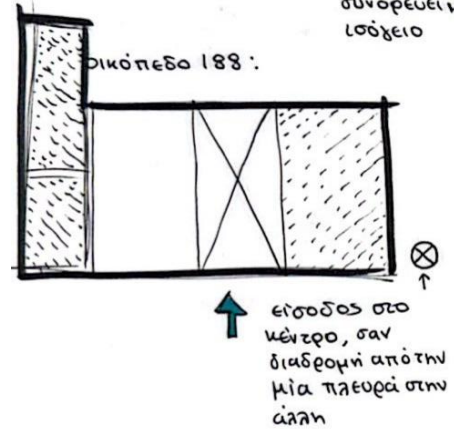
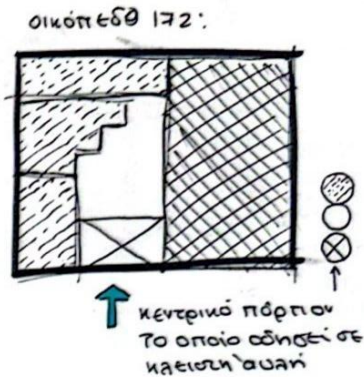
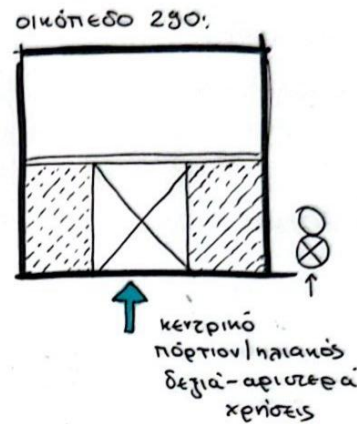
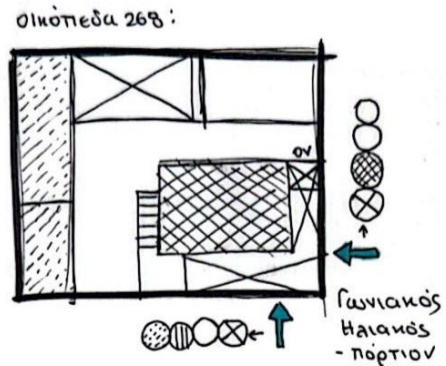

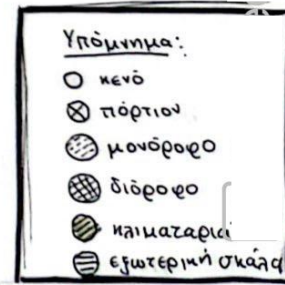
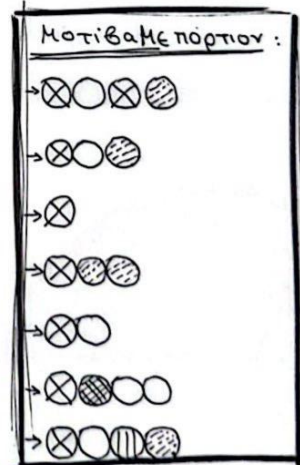
ΧΑΡΤΗΣ ΗΛΙΑΚΩΝ

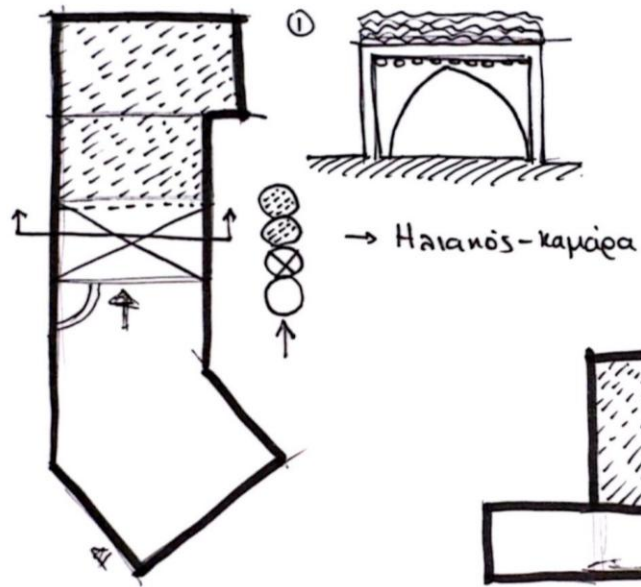
Καθως ο Κάτω-Δρυς είχε σαν πρώτους κατοίκους αγρότες οι ηλιακοί ήταν απαραίτητοι σε κάθε σπίτι. Οι ηλιακοί βρίσκονται στο μεγαλύτερο ποσοστό των κατοικιών και βρίσκονται συνήθως στα όρια του ενός οικοπέδου με το άλλο. Στις μέρες έχουν χρήσεις παραπάνω καθιστικού και αποθηκευτικού χώρου

Βασικές τυπολογίες κατοικιών με πόρτιον

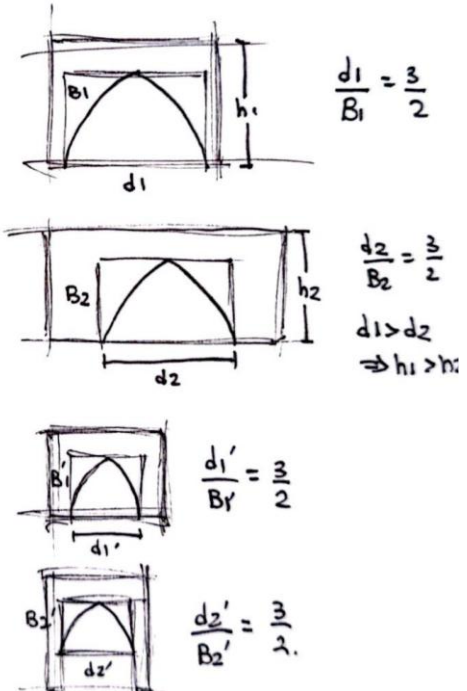
**ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ
ΗΛΙΑΚΟΙ ΠΟΥ
ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ
ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ**

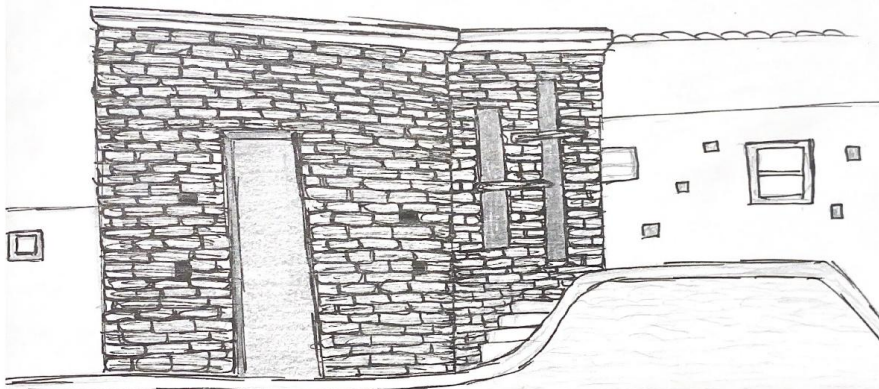
Άλλες χρήσεις καμάρας:

2 Τρόπος έρως - δίκωρου

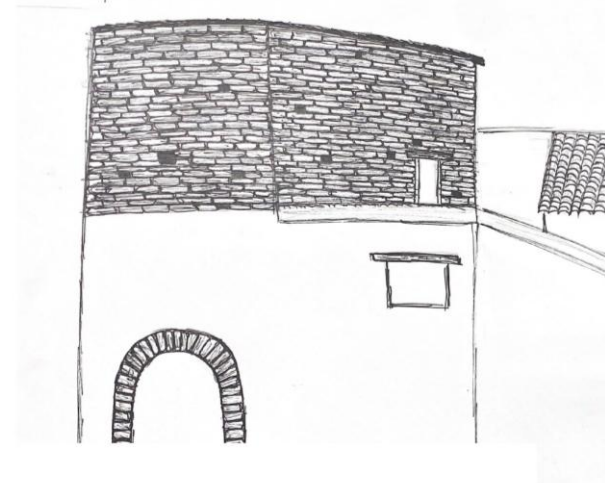
ΤΟ ΑΝΩΪ

Ανώι πάνω από βοηθητικό κτίσμα

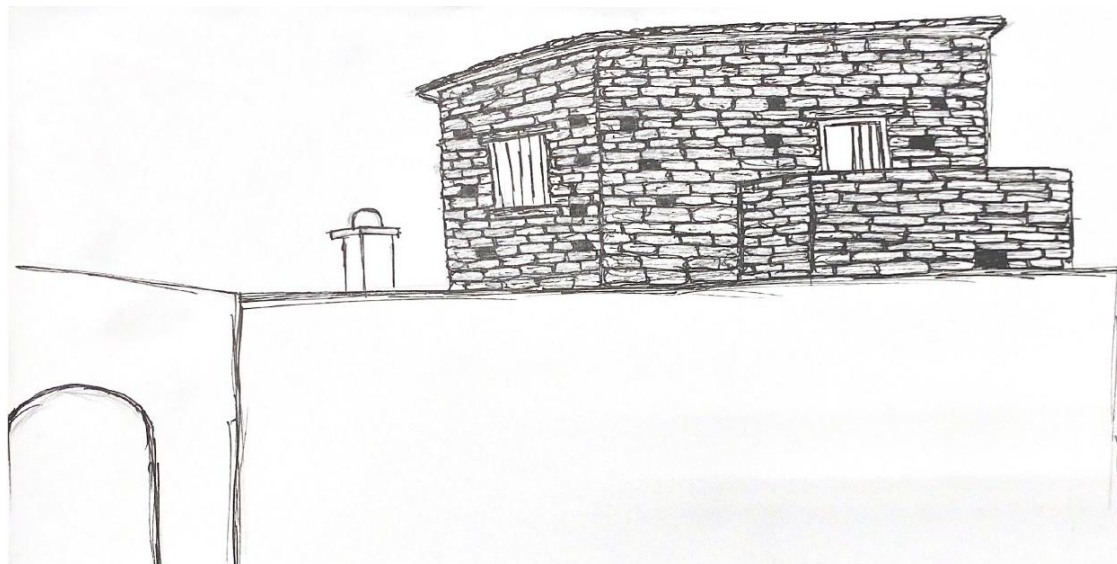

Η λέξη «ανώι» στην κυπριακή διάλεκτο σημαίνει αγροτική περιοχή με πηγές νερού, που χρησιμοποιούνταν συνήθως για καλλιέργειες και βοσκοτόπια.

Ανώι πάνω από τμήμα του ισογείου

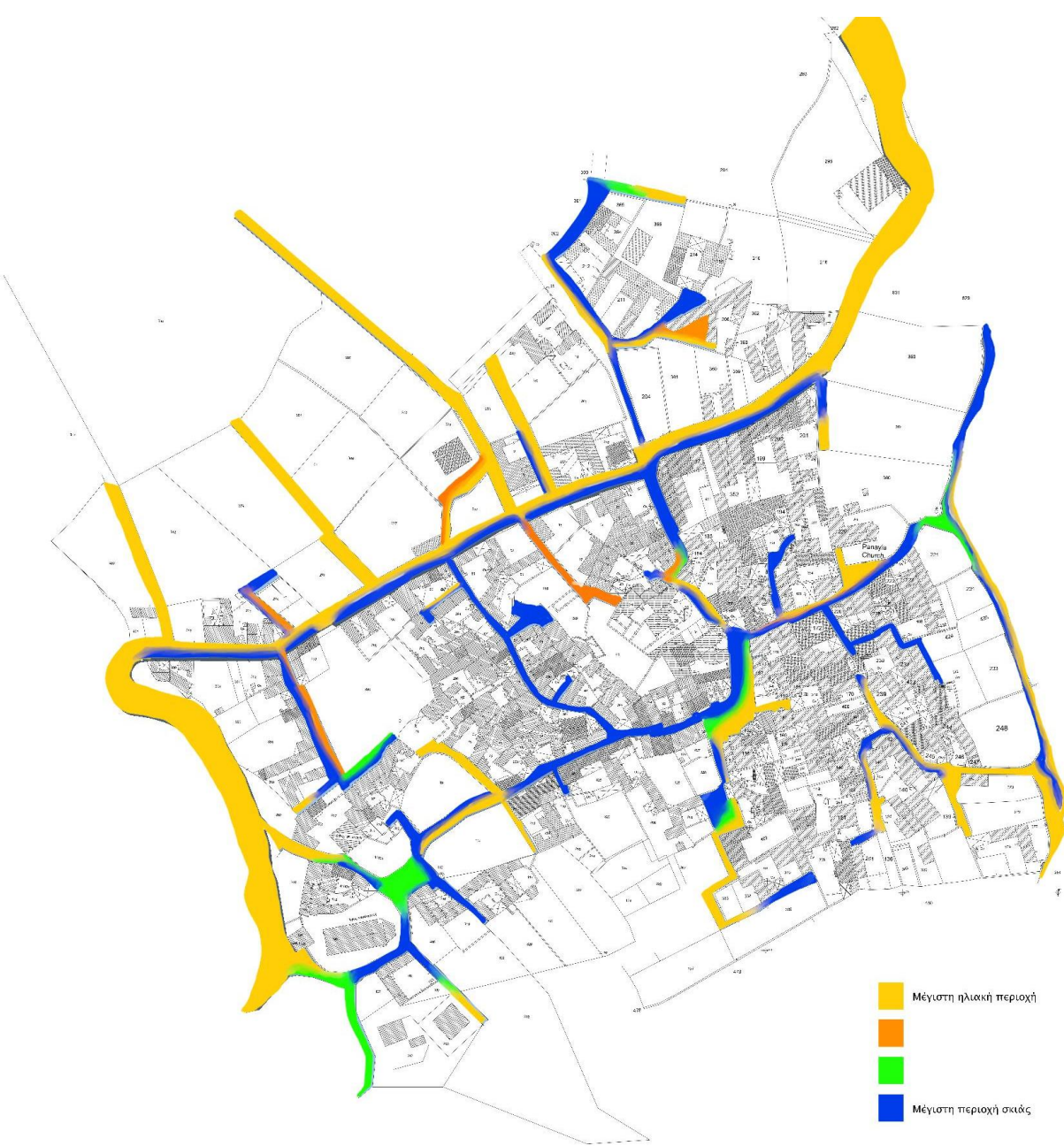
Το Ανώι του Κατωδρύ είναι πιθανότατα μια παραδοσιακή περιοχή όπου υπήρχε νερό, όπως πηγές ή φρέατα, και χρησιμοποιούνταν από τους κατοίκους του Κατωδρύ για γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες

Ανώι πάνω από δίχωρο

ΠΩΣ Ο ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΕ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Οι βιοκλιματικές λειτουργίες που συναντούμε στον Κάτω-Δρυ γίνεται μέσω των αρσέρων, των μικρών παραθύρων, των λόφων και εννοείται τις χλωρίδας του χωριού. Τα παράθυρα τοποθετούνται μικρά και σε αρκετά ψηλό σημείο του σπιτιού και στην νότια πλευρά καθώς είναι η καλύτερη επιλογή για τον κλιματισμό της κατοικίας και οι αρσέρες βοηθούν στους καλοκαιρινούς μήνες να βγαίνει ο ζεστός αέρας έξω και να μειώνεται η θερμοκρασία των δωματίων. Πέρα από αυτό η κληματαριά είναι από τα πιο συχνά στοιχεία βιοκλιματικού σχεδιασμού και το συναντάμε πού συχνά στις κατοικίες.

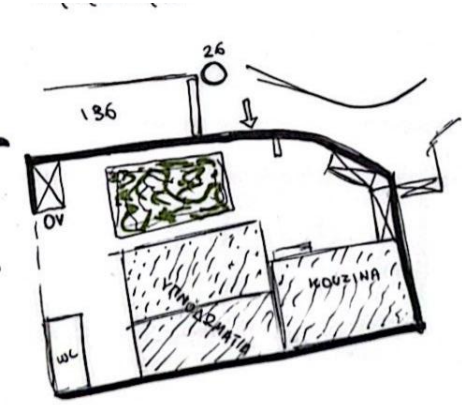
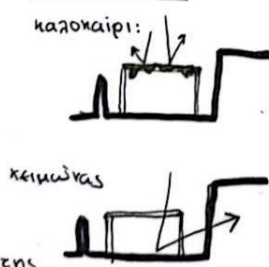

- Μέγιστη ηλιακή περιοχή
- Μέγιστη περιοχή ανέμου
- Μέγιστη περιοχή σκιάς
- Μέγιστη περιοχή ανέμου

ΚΛΙΜΑΤΑΡΙΑ:

Βιοκλιματικά:

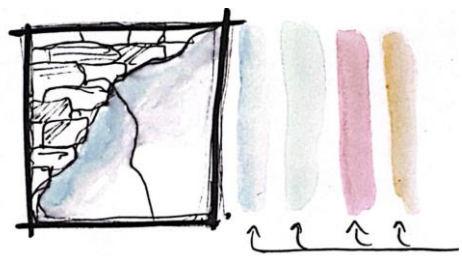

ΧΑΡΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΥΛΩΝ

Οι εσωτερικές αυλές είχαν και συνεχίζουν να έχουν ένα ρόλο μεταξύ χαλάρωσης και δραστηριοτήτων. Πολλές εκ των γυναικίων παραγωγών όπως κεντήματα είναι τοπικές και ο χώρος παραγωγής τους ήταν οι εσωτερικές αυλές. Η επιλογή των δέντρων που φυτεύονταν στις εσωτερικές αυλές επίσης που ήταν ξανά τρόπος εισοδήματος. Οι γυναίκες αλλά και οι άνδρες προμηθεύονταν τους καρπούς από τα σπίτια τους για την παραγωγή κρασιού, παλουζέ, τραχανά κ.ο.κ.

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΑ

Ο Κάτω-Δρυς όπως και τα Λεύκαρα έχουν κάποια χρώματα τα οποία είναι σήματα κατατεθέν όπως το λουλακί, ένα απαλό μπλε το οποίο χρησιμοποιούσαν αρκετά συστηματικά στο μεγαλύτερο ποσοστό των κατοικιών. Τα χρώματα που υπάρχουν στο χωριό είναι αρκετά έντονα καθώς είναι επηρεασμένα από τα λευκαρίτικα μωσαικά. Επίσης το μπλέ χρώμα βοηθά βιοκλιματικά αφού κρατά την δροσιά εντός της οικοδομής και τα έντομα εκτός

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΠΕΤΡΑΣ

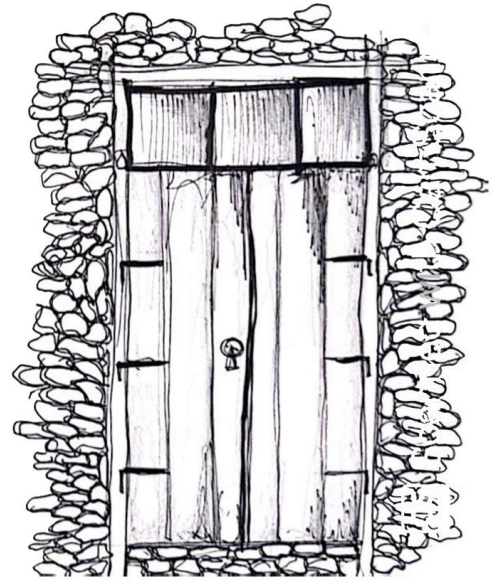
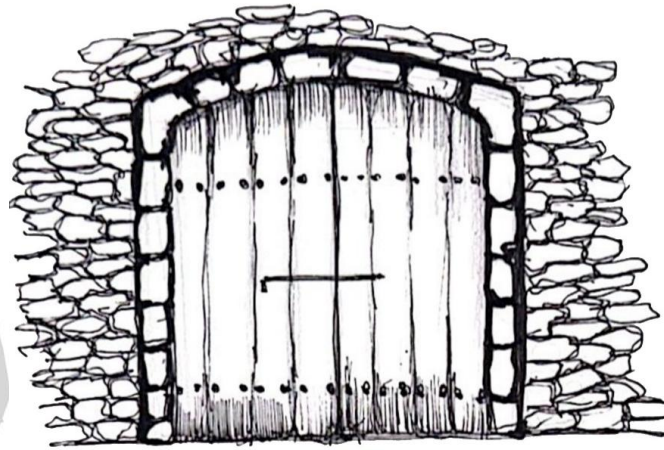
Η επεξεργασία της λευκαρίτικης πέτρας έχει αρκετά στάδια και οι τόπακες αναλόγως με την λειτουργία που ήθελαν να έχουν χρησιμοποιούσαν την ανάλογη

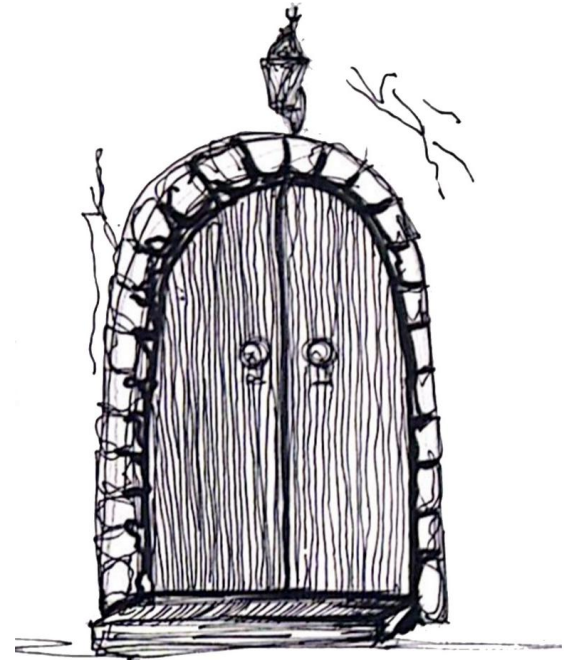
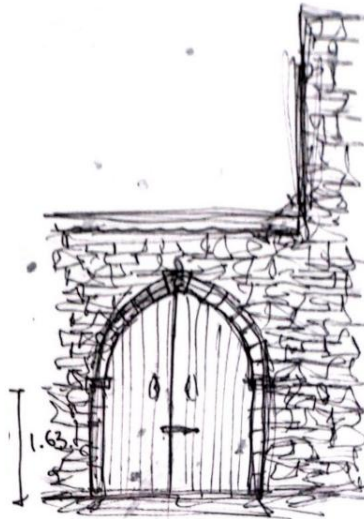
ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΕΓΩΝ

ΘΥΡΕΣ

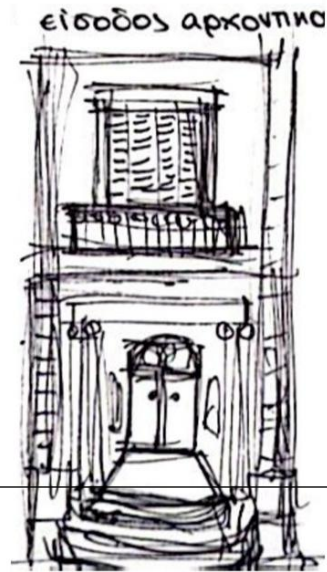
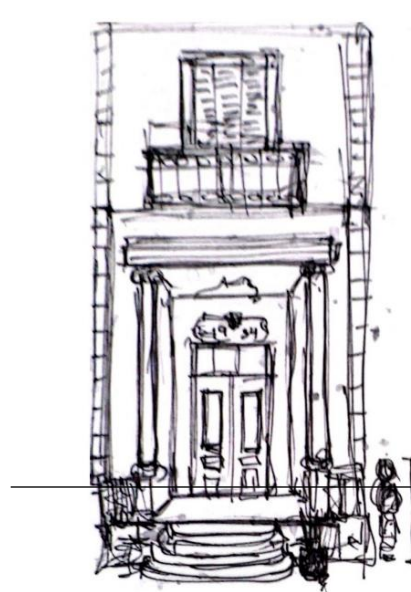
Οι πόρτα μιας κατοικίας μπορεί να μας δώσει δεδομένα για την εποχή δημιουργίας αλλά και τα ιστορικά γεγονότα που επηρέαστηκε το χωριό

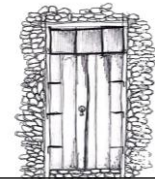
ΥΛΙΚΟΤΗΤΕΣ

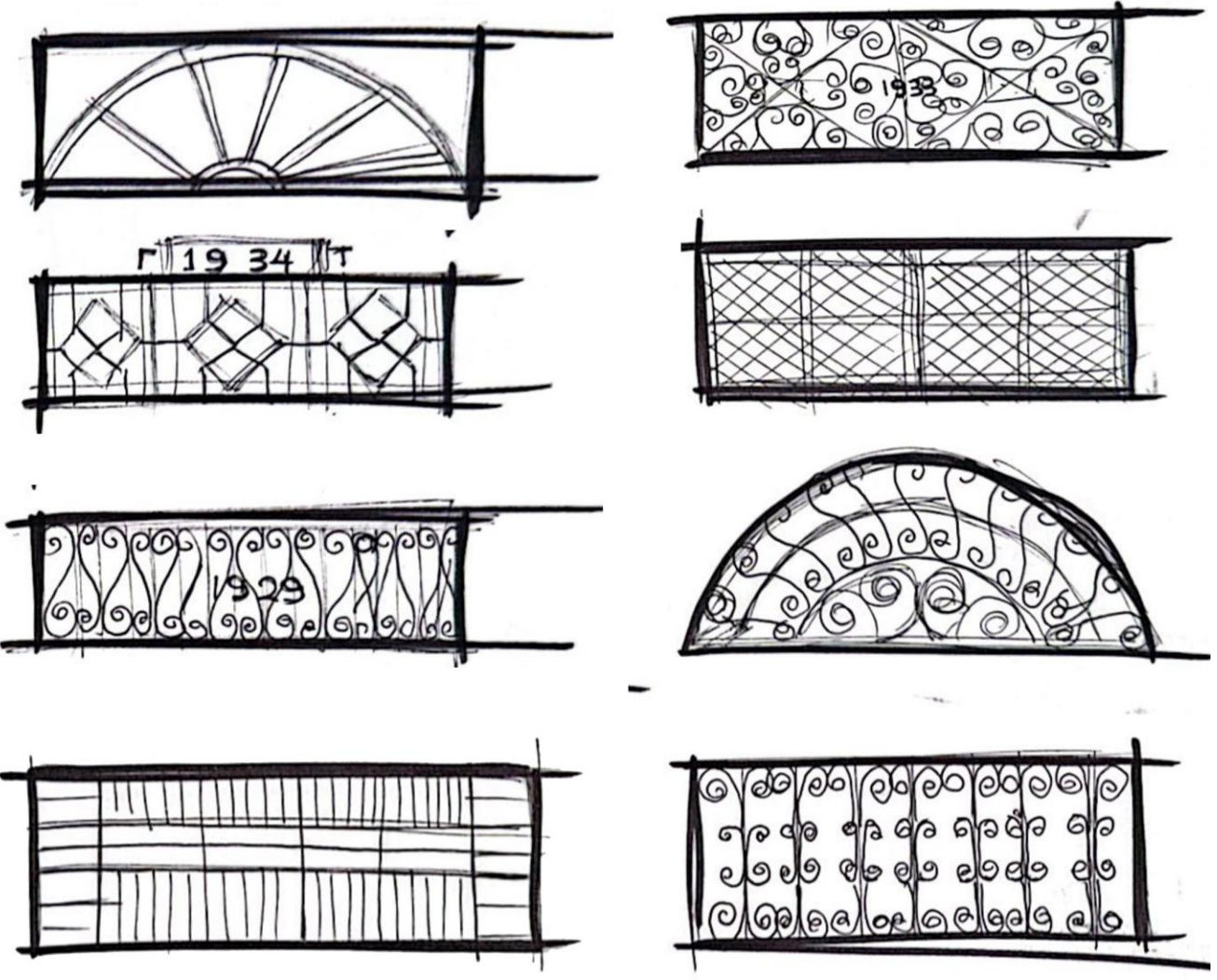
Πόρτες των νεοκλασικών σπιτιών

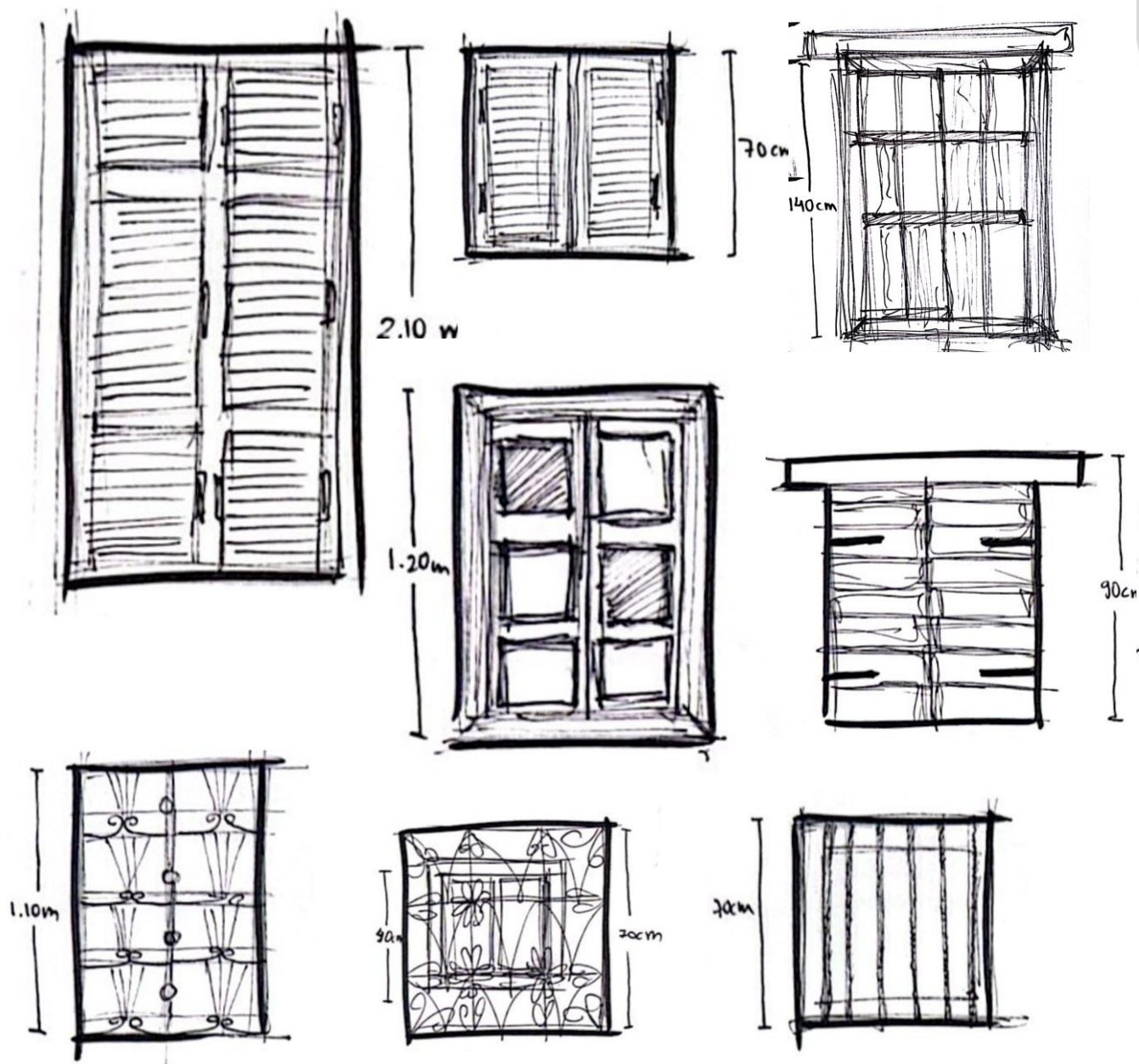

Διαφορά στην κλίμακα σε σχέση με τις πόρτες των νεοκλασικών κατοικιών

ΤΥΠΟΙ ΥΠΕΡΘΥΡΙΩΝ

ΤΥΠΟΙ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- Ο Κάτω δρυς υποστηρίζεται από μια αναλλοίωτη εικόνα οικιστικού συνόλου με διάφορα αρχιτεκτονικά στοιχεία και ρυθμούς κρατώντας την ιστορία της Κύπρου ζωντανή. Ευκολά διακρίνεται η συνοχή και η ομογένεια καθώς υπάρχει ιεραρχία τοποθέτησης. Η ιεραρχία αυτή πραγματοποιείται λόγω των κεντρικών αξόνων που έχουν προαναφερθεί των ορίων αλλά και των κέντρων του χωριού.
- Τα φασαντ των κτηρίων που υπάρχουν να μεν μπορεί να είναι από διαφορετικές ιστορικές στιγμές αλλά λόγω του ότι είναι συνυφασμένα λόγω καιρικών φαινομένων των ορεινών και δημιουργούν κοινά μέτωπα δημιουργείται μια αλληλουχία μεταξύ τους.
- Έχουν παρατηρηθεί όλες οι κατοικίες της περιοχής και οι κατηγορίες που έχουν εντοπιστεί είναι κυρίως μορφής «Γ» άλλοτε «Π» και τα πλείστα διώροφα με μικρά μπαλκονάκια για να υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ δρόμου αλλά και κατοίκων γενικότερα.
- Ο Κάτω δρυς μέσω μιας ιστορικής αναδρομής έχουμε φτάσει στο συμπέρασμα πως ήταν κάποτε αγροτική περιοχή που αλληλοεπιδρούσε με τα Λεύκαρα. Αποτέλεσμα αυτού είναι η χρήση όμοιων υλικών με αυτά του παραπάνω χωριού έχοντας σαν τρανό παράδειγμα την λευκαρήτικη πέτρα και τον λουλακί χρώματος γύψο.
- Ακόμα ένα στοιχείο το οποίο που θέλαμε να διερευνήσουμε είναι και κάποια κοινά αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με τις καθημερινές τους ρουτίνες όπως για παράδειγμα οι φούρνοι που βρίσκονταν σε αρκετές από τις κατοικίες του χωριού, ή οι μικρές αυλές που χρησιμοποιούνταν είτε για χώρος παραγωγής τοπικών προϊόντων όπως κρασί, ζιβανία, παλουζέ ή είτε σαν χώρος συγκέντρωσης και παραγωγής Λευκαρίτικου κεντήματος κυρίως από τον γυναικείο πληθυσμό.
- Προχωρώντας σε ακόμα ένα σημαντικό τομέα του χωριού, την χλωρίδα όπου άλλοτε έχει λειτουργικό ρόλο και άλλοτε διακοσμητικό. Έχουμε παρατηρήσει ότι η χλωρίδα είναι ο νούμερο ένας τρόπος για τους τόπακες να προστατεύονται από τον ήλιο καθώς χρησιμοποιούν και τους καρπούς τους προς δικό τους όφελος. Τα πιο διαδεδομένα δέντρα και φυτά στον Κάτω δρυ είναι τα εσπεριδοειδή, Λεμονιές, Πορτοκαλιές, αλλά και κληματαριές, ροδιές και αναλόγως με την εποχή και αμυγδαλιές.
- Τέλος, παρατηρήσαμε επίσης και τις συνήθειες του χωριού/κατοίκων οι οποίες περιστρέφονται γύρω από τις καλλιέργειες και τα προϊόντα που παράγουν στον τόπο τους. Καταλήγοντας σε ένα τεράστιο ποσοστό των κατοίκων να ασχολείται με τον τομέα της γαστρονομίας εντάσσοντας μόνο τα τοπικά υλικά